

Трудяться, наче бджоли

Затишна світловікова оселя Леонтія Сергійовича і Тетяни Юріївни Панасюків знаходиться на мальовничій околиці Курган. В теплі пори року вона потопає в зелені дерев та розмаїті квітів. Подвір'я прикрашають

в'юнка лоза та сонячні виноградні грана, а ще пишні кущі розкішних троянд та інших квітів. Особливе місце на їхньому обійсті займає сад, в якому розмістилася чимала сімейна пасіка. Саме вона мене зацікавила, тож я вирішив познайомитися з її господарями. На радість, нещодавно трапилася така нагода.

Ми сидимо в теплій і затишній світлиці і я починаю розпитувати подружжя, в кого першого з них зародилося захоплення бджільництвом?

— Все пішло від моєї дружини, — посміхаючись, говорить господар дому.

— Я з дитинства звикла бувати з дорослими на пасіці, бачила, як вони доглядають за її крилатими мешканцями, — підтверджує думку чоловіка Тетяна Юріївна. — Адже мої дід і батько були відомими у селі бджолярами. А у дорослому віці, коли вже вийшла заміж, закінчила школу пасічників у Києві та чимало років господарювала на пасіці місцевого колгоспу. Саме тоді мій чоловік серйозно зацікавився бджолярством.

Працюючи на виробництві, тридцять років тому Л. С. Панасюк у вільний від роботи час та у вихідні взявся створювати власну пасіку. Розпочав з одного вулика, до речі, будиночки для працьовитих комах він виготовляв і виготовляє досі власноруч. З часом бджолине поселення розросталося, збільшувалося турбота у його господарів. Нині у двосімейних та чотирисімейних вуликах проживає кільканадцять десятків сімей крилатих трудівниць.

— Напевно, великі обсяги робіт доводиться виконувати під час догляду за бджолами? — цікавлюся у моїх співбесідників.

— Коли хочеш чогось добитися, то треба наполегливо працювати, — відповідає Леонтій Сергійович. — Шість місяців після виходу із зими потрібно щодень трудитися біля вуликів і їх мешканців. Зокрема, вчасно доставляти рамки та вощину, тобто створювати поле для діяльності комах. Особливо маємо бути уважними під час першого вильоту роїв. Адже молоді бджоли-матки можуть вийти із сім'ї і створити два-три рої. Тому бажано, щоб як найменшим був поділ, адже це впливає на медозбір. Також треба вчасно викачати мед. Крім цього, вирізати стару вощину, її перетопити, отриманий віск обміняти на нову вощину.

Під час входження в зиму господарі пасіки прагнуть добре підгодувати своїх підопічних, утеплити їх будиночки.

На жаль, щиро турбуючись про бджолині сім'ї, їх господарі час від часу знають непередбачуваних втрат. Зокрема, торік чимало комах загинуло від нашестя кліщів. Тому після медозбору обробляють об'єкти пасіки спеціальним препаратом від цих шкідників.

Зі слів Тетяни Юріївни, серйозне заняття бджільництвом вимагає не тільки нелегкої щоденної праці, але й матеріальних витрат. Адже доводиться купувати необхідний інвентар, сіяти поблизу пасіки гірчицю, гречку та інші медоноси, садити малину, з яких комахи беруть свої взятки.

— Відомо, що за мешканцями пасік потрібно доглядати професійно та обережно, адже вони можуть жалити. Чи трапляються з вами такі випадки? — цікавлюся у досвідчених бджолярів.

— Хочу зазначити, що під час роботи у вуликах слід бути дуже обережними, пильнувати, аби не пошкодити матку, — відповідає Тетяна Юріївна. — Не варто робити різких рухів, бо бджоли на них дуже агресивно реагують. Вони надто збуджені, коли відчувають наближення різкого похолодання атмосферного повітря.

— Протягом років догляду за медоносними комахами людина набуває відповідного запаху, який вони відчувають і приймають господарів за своїх. Хоча, попри це, трапляється, що бджоли кусають і своїх доглядачів, — додовнює дружину Леонтій Сергійович. — Але в нас, напевно, вже виробився своєрід-

ний імунітет і ми це переносимо не так болісно, як інші оточуючі.

Під час нашої розмови я дізнався, що подружжя Панасюків виховало двох синів і стільки же доньок. Всі вони мають сім'ї і подарували батькам восьмеро онуків. Нині разом з Леонтієм Сергійовичем і Тетяною Юріївною у батьківській оселі мешкають їх донька Ірина, зять Владислав, чудові онучки п'ятирічниця Анастасія та першокласниця Аліпія, які приносять дідусеїві і бабусі велику радість.

Важливо зазначити, що окрім серйозної роботи на сімейній пасіці, Панасюки встигають сумілінно трудитися на власному підсобному господарстві. За підтримки дітей вони щороку садять п'ятнадцять соток картоплі та трохи зернових, а на своєму обійсті утримують кіз, поросят та курей. Отож постійно мають для власного столу екологічно чисту продукцію як додатковий внесок до сімейного бюджету.

Незважаючи на свій пенсійний вік, Леонтій Сергійович і Тетяна Юріївна сповнені бажанням трудитися, творити добро для себе і всієї родини. Бо, як вони самі зізналися, у щоденній праці живуть повноцінно і щасливо. Можливо, завдяки цьому їхній виглядають досить гарно зовнішньо і відчувається їх внутрішній оптимізм. Мені здалося, що обе вони схожі на підопічних бджіл, бо у праці, турботі про дітей та внуків бачать справжній сенс свого життя.

Павло РАЧОК.